

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2023-488

26.6.2023

Fremtind Forsikring AS

Ansvar

Handlevogn trillet inn i bil på parkeringsplass – uaktsomt?

Klagers kjøretøy ble skadet som følge av at sikredes handlevogn trillet inn i bilen. Sikrede hadde plassert handlevognen bak bilen for å laste varer i bagasjerommet. Handlevognen sto på hellende underlag og ble støttet med foten til sikrede. Sikrede mistet kontroll over vognen, da den glapp fra foten. Klager betalte egenandelen på kr 6 000 som følge av skadene på bilen og krevde beløpet erstattet under sikredes ansvarsforsikring. Foretaket avslo kravet under henvisning til at sikrede ikke hadde opptrådt uaktsomt. Nemndas flertall kom, under tvil, til at sikrede ikke kunne bebreides for ikke å ha sikret handlevognen bedre.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 6 000

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning av egenandel under sikredes ansvarsforsikring.

En handlevogn trillet inn i klagers bil 25.5.22. Handlevognen traff bilens venstre side og forårsaket en bulk og ripe.

Klagers bilforsikringsforetak rettet 14.9.22 krav mot sikredes foretak med forespørsel om dekning av egenandel under sikredes ansvarsdekning. Foretaket innhentet deretter en forklaring fra sikrede:

Här är informationen om allt som hände med kundvagnen.

Jag hade min bil (Volvo) bredvid entrén av K.B. Jag var inne handlade mycket, (skickar även med kvitteringen) Så den var helt full och jätte tung!

Så jag kör min kundvagn till bilen och parkerar precis vid bakluckan. Jag mins jätte väll att jag sätter foten vid ena bakhjulet på kundvagnen utav många andledningar. Först att det är en backe precis bakom mig och sedan att denna kundvagnen var så tung. Så foten är där och i det jag ska vrida kroppen lite för att få upp bakluckan så glider kundvagnen ifrån foten och ner den lilla backen som kanske max är 20 fotsteg. Innan jag ens har hunnit reagera och springa efter kraschar kundvagnen in i den fina nya blåa mercedes elbil och vagnen ligger slängd bredvid och allt innehåll är utspritt bredvid. Jag springer efter, försöker plocka upp allt och kör vagnen tillbaka till bilen och väntar på att ägaren ska komma ut. Jag var helt förstörd och skakis. Detta var en ren och skär olyckshändelse med massa otur ifrån min sida. Det blåste inte det var fin vårdag utan det var denna backen och den tungt lastade kundvagnen som förstörde denna skrapan på bilen.

Foretaket avslo kravet 3.10.22 på bakgrunn av at det ikke forelå erstatningsansvar. Klagers foretak var uenig i vurderingen og viste til handlevognens skadepotensiale. Videre at sikrede burde ha holdt fast i handlevognen eller plassert den på et flatt sted. Ansvarsforetaket opprettholdt sin vurdering 17.11.22.

Vurderingen ble påklaget direkte til ansvarsforetaket, og videre til foretakets klageservice. Klager sendte også bilder av parkeringsplassen. Foretakets klageservice opprettholdt tidligere vurdering i brev av 20.1.23.

Saken ble brakt inn for Finansklagenemnda 20.2.23.

Klager krever erstatning av ansvarsforetaket for egenandelen på kr 6 000. Handlevognene ble plassert i en nedoverbakke der den med 100 % sikkerhet ville trille nedover. I dette tilfellet hadde sikrede flere handlingsalternativer. Hun kunne plassert vognen på et plant underlag eller foran/ved siden av bilen. En ansvarsfull kunde vil alltid plassere handlevognen et sted den ikke triller. Det var uaktsomt av sikrede å plassere én fot ved handlevognens hjul, og så slippe vognen med begge hender. Sikrede viste ikke aktsomhet i forkant av hendelsen. Det holder ikke å løpe etter vognen når den har begynt å trille.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og viser til at det ikke er sannsynliggjort at sikrede har opptrådt uaktsomt. Sikrede plasserte handlevognen ved bilens bagasjerom, slik at hun hadde den i sin umiddelbare nærhet. Dette er vanlig ved innlasting. Videre satte hun foten ved bakhjulet på handlevognen for å sikre den under innlastingen. Sikrede forsøkte også å avverge at det skulle oppstå skader ved å løpe etter handlevognen, da den gled fra foten. Det er ukjent om det på skadetidspunktet var mulig å plassere handlevognen på et mer egnet sted ved sikredes bil. Bildene klager har fremlagt av parkeringsplassen er tatt i etterkant av hendelsen. De viser ikke hvordan øvrige biler var plassert på skadetidspunktet. Ut fra bildene synes ikke hellingen på parkeringsplassen å være så bratt at man objektivt sett måtte forstå det var forbundet stor fare å laste inn i bilen på den måten sikrede gjorde det. Sikrede har derfor utvist den aktsomhet som i det daglige kan forventes i en slik situasjon. Hendelsen må anses som et hendelig uhell. Det er da ikke rettslig grunnlag for å holde sikrede erstatningsansvarlig for skaden eller foretaket ansvarlig som sikredes ansvarsforsikrer.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig under sikredes ansvarsforsikring.

Finansklagenemnda Skades flertall, Trine-Lise Wilhelmsen og Merete Anita Utgård, bemerker:

Flertallet mener foretaket må få medhold.

Ansvar for skadevolder forutsetter ansvarsgrunnlag, årsakssammenheng og økonomisk tap. De to siste vilkårene er ikke omtvistet i denne saken, og spørsmålet er derfor om det foreligger ansvarsgrunnlag, dvs. uaktsomhet hos brukeren av handlevognen.

Utgangspunktet er at tap som dekkes under en tingsforsikring hos skadelidte kanaliseres til denne forsikringen og ikke kan kreves dekket hos skadevolder eller under dennes ansvarsforsikring, jf. skl. § 4-2 jf. § 4-3. Dette gjelder likevel bare i den utstrekning skaden er omfattet av tingsforsikringen, og klager har derfor rett til å kreve egenandelen dekket under skadevolders ansvarsforsikring såfremt det er ansvarsgrunnlag. Reglene hviler imidlertid på en grunntanke om at preventive hensyn har liten betydning for erstatningsansvar.

Bruk av handlevogn er i utgangspunktet en helt dagligdags handling som ikke innebærer en stor skaderisiko, og det er helt vanlig å plassere vognen bak bilen for innlasting i et bagasjerom. I denne saken har imidlertid skadevolder forklart at handlevognen var fullastet og tung, og at det var en bakke bak bilen. Hun var også klar over risikoen for at vognen ville trille og kunne treffe en parkert bil. For å unngå risikoen plasserte hun en fot under det ene bakhjulet. Dette viste seg imidlertid å være utilstrekkelig da hun slapp vognen med begge hendene. Flertallet mener dette fremstår som en unnskyldelig feilvurdering av risikoen som ikke er ansvarsbetingende. Utgangspunktet i erstatningsretten er at skadevolder skal bedømmes ut fra de kunnskaper hun har om risikoen på skadetidspunktet, jf. Wilhelmsen/Hagland: Om erstatningsrett, 2017, s. 136-137. Det er også klart at ikke ethvert avvik fra optimal adferd er uaktsomt, jf. bl.a. HR-2019-318-A. Dommen gjaldt

kommersiell risiko, men dette må gjelde desto mer ved dagliglivets risiko hvor aktsomhetsnormen er mindre streng. Selv om skadevolderen har forklart at det var en bakke bak bilen, gir bildene inntrykk av en relativt flat parkeringsplass. Objektivt sett fremstår skaderisikoen som begrenset, og det er da forståelig at skadevolder ikke iverksatte flere tiltak for å sikre vognen. Flertallet mener derfor under tvil at hun ikke kan bebreides for ikke å sikre handlevognen bedre mot å trille.

Nemndas mindretall, Hege Sundby, bemerker:

Mindretallet har kommet til et annet resultat og mener klager må få medhold.

Mindretallet er i utgangspunktet enig med flertallet i at selve handlingen med å ta med seg handlevognen ut for å laste inn varer i bilen er i tråd med et vanlig handlingsmønster.

Men det som i dette tilfellet, etter mindretallets oppfatning, gjør handlingen klanderverdig og uaktsomt, er at sikrede her velger å ta med en full tung handlevogn til den parkerte bilen som sto plassert i det sikrede selv betegner som en bakke. Etter mindretallets oppfatning er det da påregnelig at handlevognen kan komme til å trille og nettopp skade andre parkerte biler hvis man ikke er svært påpasselig med å ikke slippe handlevognen. Sikrede har forklart at hun slapp vognen for å lesse inn varene, men støttet den med foten for at den ikke skulle trille. Da vognen likevel begynte å trille klarte ikke sikrede å ta den igjen før den traff klagers bil.

Mindretallet mener sikrede her hadde enkle handlingsalternativer, da i form av enten å holde i vognen da den var plassert i en bakke, eller sørge for å parkere på et sted hvor det var flatt og det ikke ville være fare for at vognen ville trille av gårde. Det er ikke bestridt at det var mange slike plasser som var tilgjengelig på parkeringsområdet, men at sikrede likevel valgte å ta en kalkulert risiko ved å parkere i en helning og deretter ta med handlevognen ut dit. På denne bakgrunn mener mindretallet at sikrede her ikke har vært tilstrekkelig aktsom for å forhindre skaden, og mener derfor at klager må få medhold.

Avgjørelsen er avgitt under dissens.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).